

Нерэзытыә буозу

Тясэзыби", куниа басэбса җанасанә" корсә терә, иттүо бәнди" җанасанәй танде" терәтини, җонә хелиде" җиле мәнүтүн" (правайтин) иттү бәзәтуобса тохитәны, хунтәмәны буобса, бәнде" җанасанә" дя иттүо хетәгәә нилу; җонә

тясэзыби", куниа нинту" тясэзыбся җонә ноңхомәны ибся җанасанә" җиле мәнә"дя (к правам) тәза"а" номбә" кәрсу", курәди" болуатүгуйтү" җанасанәй сярү, җонә мелызәби" тәрәди хетәгәә нилу, кунини җанасанә" хонсызә" няндятуо" буозу" җонә манү"тәбса, нисызә" хыләдятә" җонә мәңкәәмәны нилы", дебтурусу" хирәгәә җанасанә" мәнә ися; җонә

тясэзыби", куниа җанасанәй җиле мәнә" (права") муунтабү" мынту кәмиабса законәтәны, нинагәты җанаса нонсу" җизи"тихиасы җиле мәнүтү (правайтү); җонә

тясэзыби", куниа җанасанәй танде" хелы"сыңы" нятүн сүөарүрнү" дүзытәндың; җонә

тясэзыби", куниа җанасанәй танде" иттүо" Сунә 5уомтумәә" Тандейтәны (Объединенный Нациятәны) җанузумтудүо" Уставатәнынты иттүо" җиле хүнтүрүбсәтүн җанасанәй җиле мәнә"дя (права"дя), җанасанә корсә җуназәйдя, денсиде" җиле мәнә" дя (права"дя) куодүму җонә ны дермәәны тәмәәны сытың мундүсуо" хелысыбсяниимәәны социальный прогрессетәны нягәй нилынягәтың няндя"са; җонә

тясэзыби", куниа моу"-терә" (государства-члены) мундүху" Сунә 5уомтумәә" Тандейнану (Объединенный Нациянану), нятүн җәзүнагәтун, сүөарүрнагәтун, җәзүнагәтун җанасанәй җиле мәнә" (права") җонә мәңзәзәә нендябсанутүн; җонә

тясэзыби", куниа бәнде" җанасанә" дильситиңи" корсә җонә җоры тәндәй җиле мәнәй (этих прав) җонә няндябса" хонты тетуа ани"ә тору дүлсынагә әмә сиәр,

Генеральная Ассамблея

дебтазату җануо

Бәнде" җанасанә" дязыкүдя иттүо декларация җанасанә җиле мәнә" (прав) нерутәты хуантәту дямәләкә кәрсү, курәди түүнянтуңу" бәнде" җанасанә" танде" җонә государства", тәндә дязыкү курәдите җанаса кәтти курәдите общество терә, сәңүрса әмә җануо Декларациядя, кәрбулохазәйтә" тенымтыгуйся җонә хозатәбса сәрәәмәны тәндә" права" җонә няндябса" нягәй бәндети тенырынагәтың җонә митәбиазә" национальный җонә международный прогрессивный сәрәәмәны, бәнде" җанасанә" танде" җонә государства-терә организация тенырынагәтың, тәндә комәәны моу терә" иттүо" юрисдикциетәнынтың.

Статья 1

Бәнде" җанасанә" җәтукәнды" нендя"туо" җонә хонсы хелиде" җиле мәнәй (правай). Сытың хонды" җиле җонда җонә сярү, дүзытәндың ихүтүн нягәә" сүөарусә".

Статья 2

Курәдите җанаса хонхиты мынту җиле мәнү"тү (правайтү) җонә няндябсәтү, хозүтүө" җануо Декларациетәны, нисы сәңүрә": курәди җанасанә" тансәгәтә иммә, курәди сябыты кухуо, куодүму кәтти ны, курәди җиле җәтумиамуо сиәдеты, курәди нуодя хүнтүрүбсәзы ину, курәди политикә җәзу камяну, курәди җанасанә тансәдя ину җонә курәди җәтумиамуонту сиәр: нүнә" кәтти мәңкәә" иху" тагәбтәә" ирити, имидити.

Тәндә комәәны нибити" нягәә сәңүрә" хунсә" политический, җиле мәнәнтәнунты иттүо (правовой) җонә международный моунты статусәдя, кунини нилыңы җанаса нисы сәңүрә" хундялтуо кәтти камя"лутуо тәндә" моу".

Статья 3

Курәдите җанаса хонты җиле мәнә (право) нилыбсядя, няндябсәдя җонә нинту" ментизибсәтыдя.

Статья 4

Сылыгалите нибити нягәә сиба"тәру", сиба"тәрубса җонә тамтарубса сиба"тини нинту кунитены нягәә кәрсү.

Статья 5

Сылыгалите нибити мынту хоси"тәры", сиба"тәру", хеттибтыгуйли" нәмбәниизә.

Статья 6

Курәдите җанаса, кунитены нибити җуо", хонхити нягәә җиле мәнә (право) җиле нилутыниимәны

Статья 7

Бәнде” Һанасанә” хелиде” законатәны Һонә хонды” Һиле мәнә (право) нисы сәһүрә” нинту” хелиде” Һизисибся” дя итүө” тәндә законатәны. Бәнде” Һанасанә” хонды” Һиле мәнә (право) хелидемәәны Һизи” силинягәтың дискриминациегәтә, нинту” Һәзү” лутүө Һануо Декларациетәны Һонә хунсә курадите ному” тәтуо тәрәди дискриминациядя кәрсу.

Статья 8

Курадите Һанаса хонты Һиле мәнә (право) Һизи” sibся- нимәәны Һиле мәнүнтү (правайтү) бәнтуны иттүө” суда” тини каңгә мәнтизилибити” Һиле мәнүнтү (правайтү), куниә” ҺәзүлүҺантә” конституциетәны кәтти законатәны.

Статья 9

Сылыгалите нибити мынту камя” лу” Һанасанәйгитә хунде, мәрки” тәры”, хундямтялыры” Һонә сиба” тәру”.

Статья 10

Курадите Һанаса, Һанузүмтүкүся Һиле мәнүтү (правайтү) Һонә Һанузүмтүкүся уголовный сиәрәмты, хонты Һиле мәнә (право) мелызәсыәдиәзы сиәрты катемәрунагәтү Һәзи” тәтыә Һонә няндя” туо судәтә.

Статья 11

Курадите Һанаса, лага” тарутуо курадикүө сиәртәны, хонты Һиле мәнә (право) Һизи” сиси сиәркали исямту тәә түбә каңгә сыты сиәрту Һәтәурусүзү” законә Һәзүтүө судәтә, кунины сыты Һизи” силисизи”.

Сылыгалите нибити мынту Һомтәбтуру” нинту” мелызасыәдейты сиәрниизә, тәтти сиәр ихү” сыты Һиле тандеты кәрсутини нинту номбә кәрсудя иттүө. Нибити мынту тәндә кәрсуниизә тетуа ани” әмәны кәтти бәзәтуомәны хоралу” тәндә дялыгәтә каңгә иху мелызәмәә тәтти кәрсу.

Статья 12

Сылыгалите нибити мынту хүтүтә” хунсә Һанаса корсәтә кәтти Һиле тандетә, нибити мынту ментизи” тәндәты мазә, тәндәты тиидятуо” хотүрә кунсыны иттүө” кәрсу”, Курадите Һанаса Һизи” силибити мынту законатәны тәрәди” ментизибсягитә.

Статья 13

Курадите Һанаса дөзүрхүтү мынту тәмәәны кунимәны кәрбуңу, нилыбити мынту курадите хутиәзы моунтәны.

Курадите Һанаса хонты Һиле мәнә (право) дүбәәнантибити курадите моу, Һиле Һәтумиамуо моумту, тәгәтә хонты Һиле мәнә (право) хурсәбса кәрсу моунтудя.

Статья 14

Курадите Һанаса хонты Һиле мәнәмты (право) хууләбити лүңкүрүбсянәзәмты хунсәә” моу” мәны Һонә хонты мәнә тороубтусә тәндә лүңкүрүбсянә.

Тәтти Һиле мәнә (право) серәрыгәтызә” тәә түхоны, каңгә тәнерибся кәрсу тохитәны нинты Һуо” политический сиәр. кәтти лыку дүәйтәтуо неру” Һонә дямәләкә” кәрсу” Сунә Һуомтумәә” Тандей (Объединенный Нация).

Статья 15

Курадите Һанаса хонты Һиле мәнә (право) гражданстводя.

Сылыгалите нибити мынту койры” гражданствогали Һонә кәрбүбүтү нутумәә” гражданствамту.

Статья 16

Нимбымтыә” куодүму” Һонә ны” хонды” Һиле мәнә (право), нисы сәһүрә” куради Һанасанә тансәгәтә иммә”, куради сябытың Һәзу, куради Һуодя тялирнү”, Һуомтасә кәтти мйәзасы, мелызәсы Һиле тандемту. Сытың хонды” хелиде” Һиле мәнә” (права”) Һуомтасә кәтти мйәзасә, Һуойтены нилыбся Һонә тарумсә түхоны.

Һуомтәбса кәрсу мынту ихүтү мелызәмәә Һонә ләбкузәбту- муо сиття” кәйзә Һуомтәтүгәй.

Тансә тәттирә Һануо Һонә мәңзәә обществә хелыә, куниә Һизисилибити мынту обществәтә Һонә государствәтә.

Статья 17

Курадите Һанаса хонбити мынту (право) Һиле Һалирә” кәтти ну”озә Һалирә” хунсәй Һанасанәй нану.

Сылыгалитендә нибити мынту (право) ментизили” тәндә” Һалирә”.

Статья 18

Курадите Һанаса хонты Һиле мәнә (право) нендя”туомәны сынерырся, сярү Һонә Һиле тандету нуо (религия); курадите Һанаса хонсызә хүнтүрүбся тәрәди нуодя, куради хуйңы, хонсызә Һиле камя”туо манү”тәбса, Һиле Һәтумиамуо” хүнсерәә” кәрсуодей.

Статья 19

Курадите Һанаса хонты Һиле мәнә (право) нендя”туо манү”тәбсадя, дебтазабса тәндитиң кангә кәрбуңу; тәтти мәнә (право) тәзү”тәту нендя”туомәны дебтазабса манү”тәбсатү, курадите дүрымы”, буозу” нисы сәңүрә” курадите государственный границедя.

Статья 20

Курадите Һанаса дөзүрхүтү мынту куниа кәрбуңу; курадите хетәгәә” Һунүоза”дя, Һанасанә Һунүбсанә”дя (ассоциаций).

Сылыгалите нисизи” хүтү”тәру” ассоциациетә мәнәнту нисы тәлибтири”.

Статья 21

Курадите Һанаса хонты Һиле мәнә (право) управляйрмүнтә моунтәнынты кәлүбтүмәә” Һанасанәй таккәмәны.

Курадите Һанаса хонты Һиле мәнә (право) денсидемәәны хунсәйнану Һәйбәумүнтә Һиле моунты государствә” службатәны.

Һанасанә” тансә мәнә ихүтү мынту нягәә правительство Һузабса тохи; тәтти мәнә нәтәрәбтугуйхүтү мынту хүәти” мелы”сырытыә” натү”дятини, куради” мелы”сырыбитиң мынту тиидялутуо” голосованиентәны кәтти хунсәәмәны кунини голосовайрся Һанаса хонсызә Һиле мәнә.

Статья 22

Курадите Һанаса, общество терә ихүтү, хонты Һиле мәнә (право) социальное обеспечениедя Һонә хунсәә” правә”дя, тәзү”тәтуо” няндятуо бәзуатәбса сыты Һиле мәнүтү (правайтү) экономический, социальный Һонә культурный сунәнтини Һанасанәй танде” Һонә международный сүәарубса курадите государство таккәмәны.

Статья 23

Курадите Һанаса хонты Һиле мәнә (право) Һәйбәузадя, няндя”туо натярубса Һәйбәузадя, тәны кунини кәрбуңу, нягәә Һонә неими” Һәйбәузату ситтямәны иттүодя Һонә Һизи”силибити мынту Һәйбәузагали иттүо кәрсүгәтә.

Курадите Һанаса, нисы хундялтарыби”, кәмүзүхүтү мынту хелиде денси”, хелиде Һәйбәузаниизә.

Курадите Һанаса кәмүзүбүтү мынту нягәә Һәзи”тәтыәә мазайсүө кәтти денси Һәйбәузатуниизә, куниәә”мәны нягәй нилыбиязәә тандетунану кәтти Һонәнту Һонә хелы”сылибиязәйә нягәй хунсәй социальный обеспечениятәны нилынягәты.

Курадите Һанаса хонты Һиле мәнә (право) Һунүнтәбса Һәйбәуза” сунә” (союзә”) тиитәсы тәндә” сунәти” (союзәнди”) Һизи”синягәты Һиле мәнүтү.

Статья 24

Курадите Һанаса хонты Һиле мәнә (право) ниибтүгуйсядя, хүтүдя Һиле мәнә (право) тәни Һәйбәуза” дялы кәри Һонә денси хонтыә хүө бәухү” ниибтүгуйся.

Статья 25

Курадите Һанаса хонты Һиле мәнә (право) тәрәди нилудя: Һомсу”, дембия”, леккырә” Һәтәубса Һонә хунсәә” нилыбся кәрсу”дя, куради ихүтү нягәә нягәә нилыбсяты Һонә тандеты нягәй нилыбся дязыкү, хонты Һиле мәнә хелы”сырынягәты нибити Һәйбәу”, дярәзыкәбити, мусанумхүтү, сырумхүтү, бәйка”имхүтү кәтти иния”имхүтү, басагалимхүтү Һонә Һәтумхи” хунсә” кәрсу” нинту” хезытытыә” сыты сәмырыгәтәты.

Немы ися коныбся Һонә дяхүрка ибся хонәйти” Һиле мәнә (право) Һәзүлүнагәтуң Һонә хелы”сылинагәтың. Бенде” нүө”, Һәтумтыә” Һуомсуоде тандәтәны кәтти нинту” Һуомсуоде тандәтәны, хонхитың мынту хелиде Һизисибся.

Статья 26

Курадите Һанаса хонты Һиле мәнә (право) хозатәбсанимәәны. Тенымтыгуйхи” мынту денсигали, тәтти кәрсу мәһәзәмәәны ментизити нерәбтәә Һонә бәнде” дязыкүдә иттүо тенымтыгуйся. Нерәбтәә тенымтыгуйся ихүтү мынту бәнди” дй итүо. Техника Һонә Һәйбәузадә иттүо тенымтыгуйся ихүтүң мынду” бәнде” ти” түүтәрүтуо”, ани” ә, бәнтуо тенымтыгуйся хелидемәәны түүрүбүтү мынту бәнде” кәрбутуоти”.

Тенымтыгуйся ихүтү мынту хезытытә бәнде” Һанасанә сәмыры бозуатәбсадә Һонә Һукәгимти” куйтиә бәндети нягәй тенырыбся, хүся” лубса, дильситибся Һонә тенынбся Һиле Һанасанә мәнә” мәһәзәмәәны нядябсянимәәны иттүо”. Тенымтыгуйся ихүтү мынту хелы” сытыә нятүң сәмәры теныбся, сүварубся бәнде Һанасанә” дүтымәны, курадите нибити Һуо” сяхытиң кәтти хүнтүрүбсянутүң Һуодя, хелы” сыбити мынту Сунә суомтумәә” Тандей (Объединенный Нация) камя” са нягимтүгүтүөй кәрсуй.

Һуо” деди” хонты” Һиле мәнә (право) натярсә, кунини тенымтыгуйсизитә” сиәнә” Һүотиң.

Статья 27

Курадите Һанаса тороубүтү мынту Һанасанә” танде культурный” нилутәны, нялтәбити мынту хүнсәрәй кәрсуодейдә участвовайрхүтү мынту научный прогрессетәны Һонә тороубтүгуйхүтү тәндәты Һүнязү”.

Курадите Һанаса хонты Һиле мәнә (право) Һизисибсядә сәмырыты, мәнәнсәкүтү, куниә” ину” научный, литературный кәтти художественный Һәйбәузатинунту, куради” сыты Һиле мелызасыәдейти.

Статья 28

Курадите Һанаса хонты мәнә (право) социальный Һонә международный Һәзи” тәбсадә, курадитәны Һиле мәнә” (права) Һонә нядябса”, хозүтүө” Һануо Декларациетәны, бәнде” дүлсырыбитиң мынту.

Статья 29

Курадите Һанаса хонты мәнә” (обязанности), нондитыә” Һанасанә танде нерәны, кунини Һиле сәмырыты нядя” са бозатәсузә.

Мелы” сыса Һиле мәнүтү (правайтү) Һонә нядябсатү, курадите Һанаса нонсубтырибити мынту тәәтүхораны, каңгә сыты мелысыкәсытә тәрәди кәрсу, нинтыә нөлхү” күрү” законәтәны ноңхәмәны иттүотуниизә Һонә дүөайтетүо Һанасанә” тандей нягәй Һәзүлүбсямтуң Һонә миттәбсямтың бәнсә маа хутеемтың Һонә нягәй нилыбсябтың демократический обществатәны.

Мелы” сыбся тәндә” Һиле мәнә” (права”) каңкәгалите нибитиң мынту Сунә суомтумәә” Тандей (Объединенный Нация) неру” кәйнимәәны коны”.

Статья 30

Маагалите Һануо Декларациетәны иттүо нибити мынту дебтуру”, милитиә мантә курадикүө государствотә, сунә” тә кәтти Һанасанә” сунә” тә кәтти бәзәлтуо” хорү” ти правә мелысынагәтың тәндә Һәйбәуза, хезы” тытыә сымбабтыгуйсядә правә” Һонә нядябса”, хозүтүө” Һануо Декларациятәны.